METSÄNOMISTAJA

Metsistä on tietoa koossa miljoonilta hehtaareilta. Vanhimmat käyttöön tulevat tiedot ovat vuodelta 2004. **ASIAKKUUSPÄÄLLIKKÖ VEIKKO IITTAINEN, SUOMEN METSÄKESKUS**

Metsään.fi-palvelu käyttöön marraskuussa

Ensimmäiset metsänomistajat pääsevät käyttämään Metsään.fi -sähköistä asioinnin järjestelmää ensi marraskuussa.

Ensimmäiset metsänomistajat pääsevät katsomaan tilansa metsätietoja Metsään.fi -järjestelmästä marraskuussa. Alunperin tietojen piti olla metsänomistajien käytettävissä vuoden 2010 lopussa.

Suurten tietoaineistojen ja laajojen taustajärjestelmien yhteensovitus Metsään.fi-järjestelmäksi on ollut alkuun suunniteltua hitaampaa.

”Metsäkeskuksessa tehdään talvisaikaan paljon töitä, kun aineistojen siirtoa Metsään.fi-järjestelmään valmistellaan”, asiakkuuspäällikkö **Veikko Iittainen** Suomen metsäkeskuksesta kertoo.

”Metsistä on tietoa koossa miljoonilta hehtaareilta. Vanhimmat käyttöön tulevat tiedot ovat vuodelta 2004. Kesällä 2012 saadaan laserkeilattua tietoa runsaalta miljoonalta hehtaarilta”, Iittainen kertoo.

Laserkeilatusta aineistosta tarkastetaan maastossa 20–25 prosenttia.

”Jollain tilalla on tarve tarkastaa kaksi maastokuviota, toisella viisi”, Iittainen sanoo.

Metsään.fi tulee käyttöön vaiheittain

Metsänomistajat pääsevät vuoden 2013 aikana tarjoamaan Metsään.fi-järjestelmän kautta puuta tai metsänhoitotöitä toimijoiden kilpailtavaksi. Iittainen arvioi järjestelmän olevan valmis vuonna 2014.

”Metsänomistaja on Metsään.fi-järjestelmän keskiössä. Hän hallinnoi tietoja metsäomaisuudestansa ja sen käytöstä”, Iittainen korostaa.

Metsänomistaja päättää itse tietojensa antamisesta. Hän voi pitää järjestelmän tiedot halutessaan täysin omina tietoinaan. Toinen ääripää on se, että metsän kaikki tiedot ovat esimerkiksi metsänhoitoyhdistysten, puunostajien ja metsäpalveluyritysten käytössä.

Jos metsänomistaja on tyytymätön johonkin toimijaan, esimerkiksi puun ostajaan tai yrittäjään, hän voi milloin tahansa poistaa tällaiselta toimijalta mahdollisuudet nähdä metsänsä tietoja Metsään.fi-palvelusta.

Metsänomistaja voi niin halutessaan myös rajata tietojensa käytön yhteen tai useampaan työlajiin.

Kaikilla metsänomistajilla ei ole tietokonetta käytössään, mutta metsänomistaja voi antaa kirjallisesti toimijalle tai toimijoille luvan tietojen käyttöön. Metsäkeskus tekee tästä hallinnollisen päätöksen, jolla toimija tai toimijat saavat oikeuden käyttää Metsään.fi-järjestelmästä metsänomistajan tietoja.

JAANA KANKAANPÄÄ

”Metsäalan toimijat odottavat paljon Metsään.fi-järjestelmältä”, sanoo Veikko Iittainen.

Metsätiedot pysyvät ajan tasalla

Metsään.fi-palvelu päivittää metsänomistajan metsän puustotietoihin kasvut, metsänhoidon työt ja hakkuut. Tiedot pysyvät näin ajan tasalla.

Metsään.fi-järjestelmässä metsästä on koottu metsikkökuvioittain tieto esimerkiksi hakkuutarpeista huomioimatta metsätalouden kestävyyttä tai metsänomistajan omia näkemyksiä.

Metsänomistaja voi teettää haluamallaan toimijalla erikseen metsäsuunnitelman. Metsään.fi-aineisto nopeuttaa suunnitelman tekoa.

Metsänomistaja voi suunnitelmassa painottaa haluamiaan asioita, kuten hakkuiden kestävyyttä, mahdollisimman tehokasta puuntuotantoa tai vaikkapa riistan hoitoa.

Kenttä odottaa innolla järjestelmän alkua

Iittainen sanoo eri tahojen odottelevan innolla uuden järjestelmän käyttöönottoa.

”Omat toimihenkilömme ovat kaikkein kärsimättömimpiä, mutta kyllä sitä muutkin kyselevät.”

”Kaikki toimijat ovat kiinnostuneita Metsään.fi-palveluista, ne helpottavat niin palveltavan metsänomistajan kuin palvelun tarjoajankin työtä”, Iittainen sanoo.

JUHA AALTOILA

Metsätoimijat kehittivät työkalun lajien suojeluun

Yhteisessä tietokannassa 500 uhanalaista lajia

Metsäalan toimijoilla ja ympäristöhallinnolla on käytössään yhteinen tietokanta uhanalaisten metsälajien suojeluun.

Tietoja hyödynnetään ely- ja metsäkeskuksissa, metsäyhtiöissä ja metsänhoitoyhdistyksissä.

Yhteisen tietokannan ansiosta pelisäännöt uhanalaisten lajien suojelussa ovat kaikilla samat.

Osaa lajeista suojelee laki, kun taas osan suojelusta päättää metsänomistaja.

Korvausta kohteiden suojelusta voidaan maksaa muun muassa monimuotoisuusohjelma Metson tai kemeran ympäristötuen kautta.

Järjestelmässä 500 lajia

Ympäristöhallinnon luomassa järjestelmässä on noin 500 uhanalaista lajia, joiden säilymistä voidaan edistää metsätaloudessa.

Lajiryhmistä mukana ovat putkilokasvit, sammalet, jäkälät, kääväkkäät ja kovakuoriaiset. Nisäkkäitä ja lintuja ei ole mukana.

Järjestelmässä huomioidaan vain uusimmat, vuoden 1990 jälkeen tehdyt, varmat havainnot.

SilvaGIS-järjestelmässä uhanalaisen lajin esiintymispaikka on merkitty kartalle kukka-symbolilla. Lakisääteisesti turvattavat lajit on merkitty punaisella kukalla ja muut, vapaaehtoisesti huomioon otettavat uhanalaiset lajit keltaisella kukalla.

Tiedot uhanalaisista lajeista kulkevat ympäristöhallinnolta metsä- ja elykeskuksiin sekä metsänhoitoyhdistyksiin.

”Näin metsänhoitoyhdistykset pystyvät palvelemaan metsänomistajia paremmin. Lajien huomioiminen suunnitteluvaiheessa on paljon helpompaa ja kustannustehokkaampaa kuin jo tehtyjen suunnitelmien muuttaminen viranomaisen vaatimuksesta hakkuuilmoituksen jättämisen jälkeen”, toteaa metsäasiantuntija **Lea Jylhä** MTK:sta.

Järjestelmä on kehitetty Kestävän metsätalouden kehittämiskeskus Tapion, Suomen ympäristökeskuksen, metsäkeskusten sekä muiden metsä- ja ympäristöorganisaatioiden yhteisessä hankkeessa.

Tiedot nettipalveluun

Uhanalaisten lajien suojelussa metsäalan toimijat etenevät lakien ja sertifiointikriteerien sekä hyvän metsänhoidon suositusten mukaisesti.

”Kuitenkin on selvää, ettei kaikista arvokkaista elinympäristöistä tai lajiesiintymistä ole tietoa järjestelmissä. Lisäksi metsässä toimintaa suunnittelevien ja toteuttavien henkilöiden osaaminen ja asennoituminen monimuotoisuuden edistämiseen vaihtelee”, johtaja **Lauri Saaristo** Tapiosta huomauttaa.

Saaristo kehottaa metsänomistajia kertomaan suojelutavoitteistaan metsänhoitotoimenpiteitä suunniteltaessa.

Tarkoitus on, että metsänomistajat voivat jatkossa tarkistaa tiedot metsistään ja niissä sijaitsevista luontoarvoista metsäkeskuksen nettipalvelusta Metsään.fi. Lisätietoa uhanalaisten lajien tietojärjestelmästä saa osoitteesta *www.metsavastaa.net/uhanalaiset_lajit*.

KATJA KOLJONEN

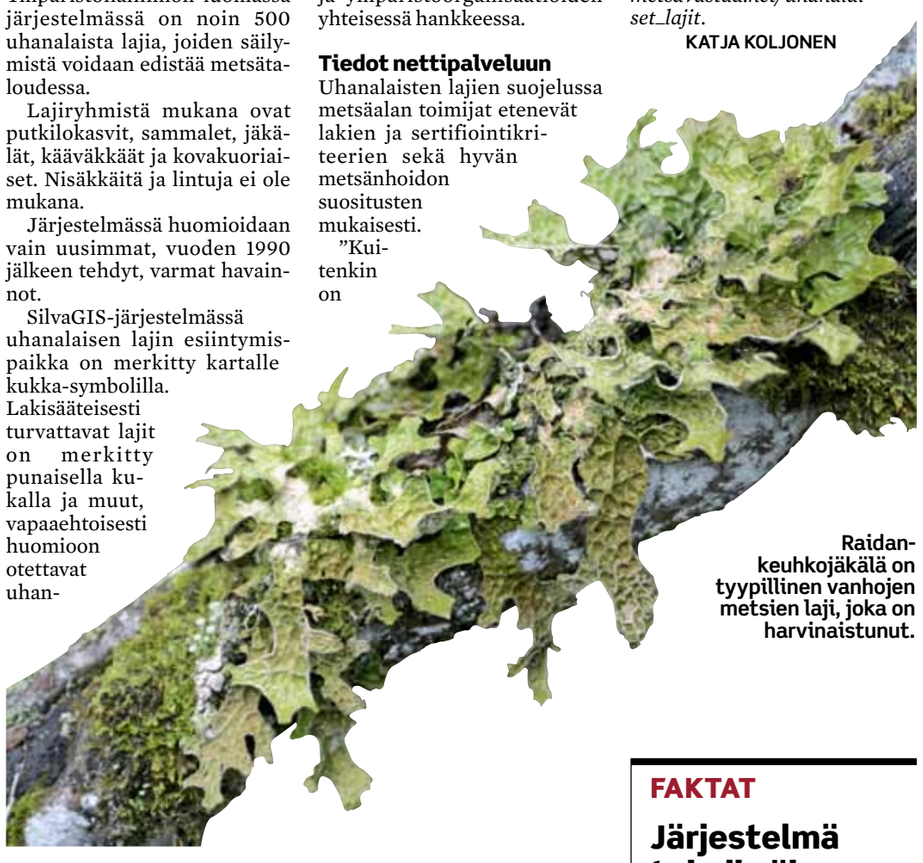

Raidankeuhkojäkälä on tyypillinen vanhojen metsien laji, joka on harvinaistunut.

Metsälakia rikottu kymmenissä kohteissa

Vuosina 2006–2010 metsälain suojelemissa arvokkaissa elinympäristöissä tehtiin liki 200 epäiltyä rikettä. Niistä metsäkeskus ilmoitti syyttäjälle 35.

Oikeus määräsi rangaistuksen ainakin 20 tapauksessa, mutta Suomen metsäkeskuksesta saatujen tietojen mukaan kaikki tapaukset eivät ole mukana tilastossa.

Tilastoa rikkeistä pitää Kestävän metsätalouden kehittämiskeskus Tapio. Tilastojen mukaan vuosina 2006–2010 metsälain turvaamiin arvokkaisiin elinympäristöihin tehtiin yli 20 000 metsänkäyttöilmoitusta.

Metsänomistaja ei yleensä vastuussa

Rahoitus- ja tarkastuspalveluiden päällikkö **Aki Hostikka** Suomen metsäkeskuksesta keräsi kollegoiltaan kokemuksia rikkeistä.

”Käräjäoikeudet ovat tuominneet vastuuseen kaikkia ketjussa mukana olevia tahoja maanomistajasta korjaajaan. Ja taitaa Pohjois-Pohjanmaalta olla jokin tapaus, jossa firman metsäpäällikkökin on saanut rapsut”, Hostikka kertoo.

Yleensä vastuussa on metsänomistajan valtakirjalla toimiva leimikon suunnittelija ja korjuun toteuttaja.

Metsäkeskuksen mukaan tapauksissa on harvoin kyse vahingosta.

”Yleensä kyse on jonkin sorttisesta vähättelevästä asenteesta kohteita ja niiden huomioimista kohtaan”, Hostikka toteaa.

KATJA KOLJONEN

FAKTAT

Järjestelmä toimii näin

Hakkuiden tai muun toimenpiteen suunnittelija saa paikkatietojärjestelmästä kohteella sijaitsevien lajiesiintymien tiedot.
Metsänomistajalle ilmoitetaan esiintymästä ja hänen kanssaan pohditaan jatkotoimenpiteitä.
Tarvittaessa otetaan yhteyttä ely- tai metsäkeskukseen.
Kohdetiedot tarkistetaan, esiintymä rajataan ja hoitotarve määritetään.
Selvitetään mahdollisuus vapaaehtoiseen suojeluun korvausta vastaan.
Erityisesti suojeltavista lajeista elykeskus tekee tarvittaessa rajauspäätöksen.
Esiintymän turvaaminen merkitään metsä- ja hankesuunnitelmaan ja metsänkäyttöilmoitukseen.
Hakkuiden toteuttajaa ohjeistetaan esiintymän turvaamisessa ja kohde merkitään maastoon.

Husqvarna

Oikeilla välineillä työsi on aina helppoa.

UUSI HUSQVARNA 545

Husqvarnan uudessa moottorisahassa on matala, kapea ja kevyt runko. Vahva saha on varustettu RevBoost™-toiminnolla, joka varmistaa nopean kiihtyvyyden ja suuren ketjunopeuden, jotka ovat omiaan tehokkaassa karsintatyössä. Se ja monet muut innovatiiviset ominaisuudet auttavat käyttäjää työskentelemään nopeasti ja häiriöittä erilaisissa tilanteissa. Jälleenmyyjät ja lisätiedot osoitteessa www.husqvarna.fi/545

HUSQVARNA 545
50,1 cm³, 2,5 kW*, 4,9 kg.
595 €
*Moottorin valmistajan ilmoittama nimellisteho

Copyright © 2011 Husqvarna AB (publ). All rights reserved. Husqvarna and other product and feature marks are trademarks of the Husqvarna Group as displayed at www.international.husqvarna.com

www.husqvarna.fi/forest